СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради
Запорізького академічного ліцею
«Логос» Запорізької міської ради
Протокол № 1 від 28 серпня 2026 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Запорізького
академічного ліцею «Логос»
Запорізької міської ради
від 28 серпня 2026 № 127р
_____ Альона ЧЕРЬОМУХІНА

СТРАТЕГІЯ
подолання освітніх втрат загальної середньої освіти здобувачами освіти Запорізького академічного ліцею «Логос» Запорізької міської ради

в 2026-2027 навчальному році

м.Запоріжжя

Освіта в Україні сьогодні переживає не найкращі часи. За час пандемії COVID-19 та далі від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну діти зазнали значних втрат у навчанні. Спершу дистанційне навчання, а згодом тимчасова окупація, бойові дії, повітряні тривоги й перебування в укриттях, у небезпечних умовах або у вимушеній евакуації, відсутність електроенергії та необхідного технічного забезпечення, нестабільний психологічний стан — ось неповний перелік зовнішніх чинників, які впливали і продовжують залишати свій слід на якості освіти дітей і сформованості в них необхідних навичок. Окрім болісних втрат, які ми бачимо і відчуваємо просто зараз, ця війна несе із собою втрати відтерміновані тому менш помітні сьогодні. Серед них – освітні втрати, яких зазнали українські здобувачі освіти. Ці втрати можуть мати серйозний вплив як на майбутню долю самих здобувачів освіти, так і на подальший розвиток країни в цілому. Їхнє подолання має стати одним з пріоритетів української системи освіти. Тож зараз гостро стоїть питання створення та впровадження програми з надолуження освітніх втрат.

Освітні (навчальні) втрати — це будь-яка втрата знань, умінь, навичок і/або уповільнення чи переривання академічного прогресу через великі прогалини або паузи в навчання конкретного здобувача освіти.

Освітні втрати можуть виникати з різних — як індивідуальних, так і системних — причин. Серед них: здоров’я, війна, пандемія, надзвичайні ситуації природного характеру. Особливості освітніх втрат- вони накопичуються і поглиблюються, якщо вчасно і ефективно не вживати заходів для їх подолання.

З метою подолання освітніх втрат в знаннях здобувачів освіти, які виникли та поглибились у зв’язку з порушенням освітнього процесу через пандемію COVID-19 і повномасштабне російське вторгнення в Україну, в ліцеї розроблено гнучку програму та стратегію подолання освітніх втрат, як навчальних так і виховних та психологічних, включаючи короткотривалі та довготривалі мейнстрими надолуження, коригування, поєднання.

Стратегія подолання освітніх втрат — це комплекс заходів, спрямований на:

- діагностування освітніх втрат;
- компенсування освітніх втрат;
- надання психологічної та соціально-емоційної підтримки.

Алгоритм вимірювання та подолання освітніх втрат та освітніх розривів здобувачів освіти ліцеї:

1. Визначити точку відліку та обрати інструментарій вимірювання освітніх втрат.
2. Провести моніторингові діагностичні дослідження щодо визначення навчальної успішності здобувачів освіти «на вході».
3. Здійснити коригування навчальних програм та календарно-тематичних планів з урахуванням потреби в подоланні освітніх втрат і освітніх розривів.
4. Вибудувати індивідуальні освітні траєкторії для кожного здобувача освіти, які мають навчальні прогалини.
5. **Розробити додатковий якісний освітній інструментарій, акцентований на темах, що потребують надолуження.**

6. Забезпечити проходження вчителями курсів із питань ефективних технологій подолання навчальних втрат.

Цілісна система освітніх вимірювань із використанням різноманітних інструментів включає:

- стандартизоване тестування та адаптивне комп'ютеризоване тестування;
- довготривалий загальнодержавний моніторинг якості освіти;
- локальний моніторинг успішності окремих категорій здобувачів освіти в опануванні окремими предметами, розділами освітніх програм тощо;
- централізовані онлайнові платформи для вимірювання навчальних втрат і надолуження навчального матеріалу.

Шляхи подолання освітніх втрат та освітніх розривів:

- організація індивідуальних та групових консультацій;
- корекційна робота під час занять ГПД;
- компенсуючі та коригуючі уроки;
- додаткові заняття в канікулярний час;
- перегляд та адаптація освітніх програм;
- розробка власних навчальних програм, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат.

Інструменти подолання освітніх втрат та освітніх розривів:

1.Проведення діагностики навичок і знань здобувачів освіти, щоб визначити, які конкретні теми потребують найбільшої уваги і підтримки. Це допоможе зосередитися на важливих аспектах зі здобувачами освіти, які не досягли базового рівня навчальних досягнень.

2. Планування індивідуального підходу. Врахування потреби кожного здобувача освіти та його індивідуальних особливостей. Проведення додаткових індивідуальних годин, індивідуальних консультацій під час годин ГПД, рекомендування додаткових вправ за наданим прикладом та матеріалів для самостійного вивчення.

3. Активна взаємодія під час освітнього процесу. Створення стимулюючої та сприятливої атмосфери в класі, де здобувачі освіти можуть вільно висловлювати свої думки та питання. Залучення до дискусій, вирішення проблемних ситуацій та колективного вивчення матеріалу.

4. Застосування засобів візуалізації, які допоможуть здобувачам освіти краще зрозуміти абстрактні ідеї та збільшити їх зацікавленість.

5. Використання комп'ютерних програм, веб-ресурсів та мобільних додатків може зробити освітній процес цікавим. Платформа «Всеукраїнська школа онлайн» містить контент із ключових навчальних тем, який є доступним, якісним і помічним здобувачам освіти для розуміння навчального матеріалу. Здобувачі освіти можуть пройти відповідні теми, виконати запропоновані вправи, перевірити себе ще раз.

6. Мотивація та похвала здобувачів освіти. Визначення цілей для кожного здобувача освіти окремо та підтримка при досягнення кожної цілі. З'ясування, чому саме здобувачі освіти мають освітні втрати, які сторони мотивації в них не сформовані, допомога в організації освітньої діяльності, з метою появи мотивації до навчання. Створення стимулів для успіху в навчанні.

План заходів щодо подолання освітніх втрат за 2026-2027 навчальний рік

№ з/п	Зміст роботи	Дата виконання	Відповідальні
1.	Засідання педагогічної ради. Визначення базових предметів (пріоритезація)	28.08.2026	Педагогічний колектив
2.	Затвердження базових предметів для визначення рівня опорних знань у здобувачів освіти та вимірювання освітніх втрат: 3-4 класи - українська мова (читання та письмо), математика; 5-6 класи - українська мова, математика, англійська мова; 7-9 класи - українська мова, математика, англійська мова, історія України; 10 класи - українська мова, математика, англійська мова, історія України, географія, біологія.	28.08.2026	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів
3.	Розробити діагностичні роботи для визначення рівня опорних знань учнів 3-10 класів та вимірювання освітніх втрат з конкретного предмета.	До 10.09.2026	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів
4.	Провести діагностувальні роботи з метою виявлення прогалин, з використанням платформи ВШО або розроблених завдань	Вересень 2026	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів
5.	Провести аналіз результатів діагностичних робіт, з'ясувати пріоритетність тем, з яких виявлено найнижчі результати, з метою корегування календарно-тематичного планування	08.10. 2026	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів
6.	Організувати повторення навчального матеріалу на відведених для цього уроках та індивідуальних консультаціях, а також через повторення базових знань кожної нової теми	Жовтень - грудень 2026	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів

7.	Провести повторні діагностичні роботи з метою перевірки рівня подолання освітніх втрат	Грудень 2026	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів
8.	Організувати повторення навчального матеріалу на відведених для цього уроках та індивідуальних консультаціях, а також через повторення базових знань кожної нової теми	Січень-травень 2027	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів
9.	Провести підсумкові діагностичні роботи з метою виявлення результатів роботи над подоланням освітніх втрат протягом навчального року	Травень 2027	Вчителі-предметники, вчителі початкових класів
10.	Провести внутрішкільне моніторингове дослідження результативності проведеної роботи із подолання освітніх втрат з метою коригування планування діяльності ліцею на наступний навчальний рік	Червень 2027	Адміністрація ліцею
11	Надавати педагогічним працівникам методичну допомогу щодо організації роботи з усунення прогалин у знаннях учнів	Протягом навчального року	Адміністрація, керівники шкільних методичних об’єднань
12	Розглянути питання подолання освітніх втрат на нарадах при директорі та на засіданні педагогічної ради	Жовтень 2026, січень 2027, червень 2027	Адміністрація ліцею

Для компенсації виховних та психологічних втрат необхідно:

▪ на світоглядному, науково-теоретичному й виховному рівнях здолати у молодого покоління відчуження від своїх національно-історичних коренів;

▪ надати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, яка сприятиме попередженню появи посттравматичного стресового розладу, тривожних розладів та депресій (перенаправлення до професійної допомоги у складних випадках);

▪ дотримуватися основних принципів щодо захисту дітей від будь-яких форм жорстокого поводження, насильства та наруги;

▪ паралельно з навчанням передбачити емоційну підтримку здобувачів освіти.

Узагальнення результатів роботи ліцею по усуненню освітніх втрат та освітніх розривів:

1. Провести підсумкове моніторингове дослідження навчальних досягнень здобувачів освіти.
2. Визначити найбільш ефективні методи/технології подолання освітніх втрат.
3. Здійснювати адаптивне гнучке планування, яке б передбачало перерозподіл навчального часу між темами, або розробляти власні навчальні програми, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат, розробити завдання різних рівнів складності для окремих здобувачів освіти.
4. Здійснювати методичний супровід педагогічних працівників з питання надолуження освітніх втрат.
5. Розробити та затвердити на засіданнях професійних спільнот вчителів план подолання освітніх втрат на 2027-2028 навчальний рік з урахування відповідної роботи та отриманих результатів за 2026-2027 навчальний рік.